

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Salla Simukka
MUSTA KUIN EEBENPUU

Copyright © Salla Simukka, 2014

Original edition published by Tammi Publishers

Serbian edition published by agreement with Tammi Publishers
and Elina Ahlback Literary Agency, Helsinki, Finland

Translation Copyright © 2016 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01617-8

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

SALA SIMUKA

CRNA KAO EBANOVINA

PREVOD VLADAN STOJANOVIĆ

BEOGRAD, 2016.

Za sve koji vole. Za sve koji su sami.

Posmatrao sam te.

Posmatrao sam te kad nisi znala. Posmatrao sam svaki pokret koji si načinila i svaki izraz tvog lica. Video sam sve što si radila, iako si mislila da si nevidljiva i neupadljiva.

Poznajem te bolje od bilo kog drugog. Poznajem te bolje no što poznaješ samu sebe.

Znam sve o tebi.

PETAK, 8. DECEMBAR

Lumiki se probudila i suočila s pogledom.

Pogled je zračio toplinom. Bio je vreo. Pržio joj je kožu i um. Poznavala je te oči kao sopstvene. Bile su svetloplave, boje leda, vode, neba i svetlosti. Smešile su se, iako je pogled bio postojan i čvrst. Ruka se podigla da je pomiluje po kosi. Nastavila je da je nežno miluje ivicom obraza do vrata. Stresla se od žudnje, prvo u predelu stomaka, a zatim i ispod njega. Stisnuo ju je tako čvrsto da isprva nije znala da li oseća omamljujuće zadovoljstvo ili razdirući bol. Bila je spremna u otkucaju srca i otvorena za sve, apsolutno sve. Verovala je Plamenu i znala da će joj sve što uradi doneti čisto zadovoljstvo. Osećali su se dobro kad su zajedno, zato što su želeli samo najbolje jedno drugom. Ništa manje od toga ne bi bilo dovoljno.

Plamen je polako podigao ruku do njenog vrata. Nastavljao je da zuri u nju. Osećala je pulsiranje skliske nutrine. Dah joj se ubrzao. Bilo joj je damaralo pod njegovim prstima. Nagnuo se da bi svojim usnama očešao njene. Još je nije celivao. Opirala se porivu da ga zgrabi s obe ruke i da mu pohlepno posisa usne. Konačno ju je nežno poljubio. Celivao ju je svom žestinom. Zaječala bi da je mogla da ispusti ikakav zvuk. Zažmurila je, predavši se bez zadržke.

Poljupci su se naglo promenili. Postali su mekši, nežniji, izazovniji. Plamen je više nije ljubio. Otvorila je oči. Osoba koja ju je ljubila blago se odmakla od nje. Pogledala ga je pravo u oči.

Behu to smeđe, prijateljske i srećne oči.

Sampsine oči.

„Dobro jutro, uspavana lepotice“, reče Samps. Nagnuo se da je ponovo poljubi.

„Koliko je stara ta šala?“, promrmljala je Lumiki dok je protezala utrnule ruke.

„Najmanje stotinu godina.“

Smejao se u njen vrat. Golicao ju je, na prijatan način.

„Zapravo je mnogo stariji od toga. Pero je svoju verziju zapisao u XVII veku, a braća Grim svoju u XIX.

Priča je prepričavana dugo pre toga. Znaš li da u jednoj od starijih verzija princ nije probudio Uspavanu Lepoticu nežnim poljupcem? Silovao ju je. Ni to je nije probudilo. Prenula se iz sna tek kad je rodila blizance...”

Sampsu je gurnuo ruke ispod ćebeta i pomilovao Lumikine butine. Polako je napredovao ka međunožju. S mukom je govorila. Žudnja probuđena snom još ju je opsedala.

„Predavanjima je mesto u školi“, prošaptala je. Još snažnije ju je poljubio.

Više nije razmišljala ni o čemu izuzev njegovih usana i prstiju. Nije imala razloga da misli o bilo čemu ili bilo kome.

Sedela je za kuhinjskim stolom i posmatrala Sampsina leđa dok je kuvao espresso za nju u jednom i grejao vodu za kakao za sebe u drugom lončiću. Imao je lepa mišićava leđa. Karirana flannelska pidžama visila mu je dovoljno nisko na kukovima da otkrije dva ulegnuća između guzova i donjeg dela leđa. Obuzdavala je želju da protrlja palčeve o njih.

Njegova tamnosmeđa kosa bila je raščupana. Zviždukao je folk pesmu koju je njegova grupa uvežbavala. Svirali su savremenu folk muziku. Bio je violinista i prvi glas sastava. Slušala ih je na nekoliko školskih priredbi. To nije bila njena muzika, ali je bila brza, srećna i žustra. Bili su prilično dobri u svom muzičkom žanru.

Rana decembarska susnežica kuckala je po prozorskim staklima u kuhinji. Podigla je stopala na stolicu. Obavila ih je rukama i oslonila bradu na kolena. Zapi-tala se u kom trenutku je prisustvo slatkog polunagog dečka, koji svakog jutra pravi buku po kuhinji njene pa-tetične garsonjerice, postalo savršeno normalna pojava?

Sve je počelo sredinom avgusta, u prvim danima je-senjeg polugodišta. Možda ne baš u samom početku, pošto su prvih nekoliko dana svi u školi hteli da razgo-varaju s njom, da bi saznali što više o spasavanju kultista od požara u Pragu, zamišljenog kao masovno samoubi-stvo. Kako se oseća kao heroj? Kako se oseća kao slavna ličnost? Kako se oseća dok gleda svoje fotografije u svim časopisima? Finski mediji detaljno su izveštavali o do-gađaju. Gotovo svake novine htele su da je intervjuišu po povratku u domovinu. Odbila je sve ponude. Šturo je odgovarala na sva pitanja školskih drugova. Brzo su

odustali od propitivanja, nezadovoljni onim što su izvlačili iz nje.

Tada se pojavio Sampsa. Išao je u njenu srednju školu. Hodao je istim hodnicima i sedeo u istim učionicama. Znala je njegovo ime, ali on je bio samo još jedno lice u gomili.

Jednog dana je seo pored nje u školskoj trpezariji. Porazgovarao je s njom pre časa, zatim je otpratio sve do trga u centru. Učinio je sve to kao da je reč o najprirodnijim mogućim postupcima. Nije pokušavao da raste-gne opušteni razgovor kad bi stigao do prirodnog kraja. Nije se vređao zbog njenog pokatkad prilično grubog odbacivanja. Jednostavno je razgovarao s njom, posmatrajući je prijateljskim otvorenim pogledom. Bio je s njom, ali je znao da ode pre nego što njeno raspoloženje postane nepodnošljivo.

Svakim gestom je poručivao: „Ništa ne očekujem od tebe. Ničemu se ne nadam od tebe. Ništa ne tražim od tebe. Budi ono što jesi. Prijatno mi je da budem s tobom. Moje samopoštovanje ne zavisi od tvog osmeha, ali ne bih imao ništa protiv ako bi se osmehnula.“

Postepeno je shvatila da se raduje susretima s njim. Oraspoložila bi se kad bi seo pored nje i kad bi je po-

gledao pravo u oči, iskreno i srećno. Sićušni leptirići bi joj se razleteli po stomaku kad bi je okrznuo rukom.

Počeli su da se viđaju i van škole. Išli su u duge šetnje, pili kafu i pohađali koncerte. Lebdela je kao pero na nežnom povetarcu u potpuno prirodnim i ispravnim trenucima i situacijama. Šetala je podruku sa Sampsom. Jedne tamne novembarske večeri desio se prvi ovlašni ali vreli poljubac. Osetila je njegovu nežnu ruku na kosi i leđima kad je prvi put prespavao kod nje. Bio je strpljiv. Nije pokušao da je navede na ono na šta nije bila spremna.

Jedne noći je bila spremna. Nije se ni najmanje začuđila što je ostvarena fizička bliskost s njim bila jednako dobra, sigurna i ispravna kao i sva prethodna iskustva.

Do decembra su postali par. Sve je išlo u dobrom pravcu. Konačno se zaljubila u nekog novog. Prebolela je Plamena i rastanak s njim, iako joj je za to trebalo mnogo vremena – više od godinu dana. U potpunosti je nestao iz njenog života kad je proces promene pola iz tela devojke u telo mladića zašao u najosetljiviju fazu. Procenio je da u tom času ne može biti ni sa kim, čak ni s voljenom Lumiki. Nije joj dao nikakve druge mogućnosti do da prihvati njegovu odluku, iako nikada neće moći u potpunosti da je razume.

Sampsa je pevušeći kuvao kafu u njenoj kuhinji. Želela je da mu poljubi svaki pršljen na kičmi.

Ovo je život. Dobar život.

Nije joj smetalo što susnežica tako jako pada po staklu da se činilo kao da neko grebe po njemu pokušavajući da uđe unutra.

2

Nekada davno bejaše ključ.

Bio je metalan. Ispunjavao je dlan. Skovan je 1898. godine. Iste godine je načinjen i kovčežić s bravom koja je odgovarala ključu. Po površini ključa decenijama se hvatala patina od dodira ljudskih ruku. Prvi ga je u rukama imao kovač koji ga je iskovao. Zatim je prešao u posed prvog naručioca, koji je imao sedmoro dece, od kojih je svako u nekom trenutku imalo kontakt s ključem. Toliko ljudi ga je dodirivalo da je izdvajanje pojedinačnih otisaka ubrzo postalo nemoguće.

Ključ je poslednji put pipnut pre više od petnaest godina. Tada ga je držalo dvoje ljudi. Nekoliko puta je prelazio iz ruke u ruku. Činio im se znatno težim no što je uistinu bio. Mislili su da im neko okreće oštri nazubljeni nož u srcima kad su ga okrenuli u bravi

kovčega. Poškropile su ga slane kapi kad je poslednji put dodirnut.

Ključ je zatim sakriven. Godinu za godinom ležao je skriven, sam i napušten.

Ali ne i zaboravljen. Dvoje ljudi su svakodnevno mislili o njemu. Nepovratno se urezao u njihove umove, u kojima je goreo kao usijano gvožđe. Da su misli mogle da ga navedu da zablista sjajnom svetlošću, otkrio bi skrovište s razdaljine od nekoliko kilometara.

Nekad davno bejaše ključ, koji beše skriven.

U pripovestima, baš kao i u stvarnom životu, sve što je skriveno želi da bude nađeno.

Ključ je čekao da bude ponovo dodirnut i da otvori kovčeg. Čekao je strpljivo, nepokretno i nemo.

Njegov čas će uskoro kucnuti.

3

Ovo je Lumikina šuma, u kojoj su grane crne seni, a crne seni grane. Korenje drveća uvija se po tlu poput zmija pre no što zaroni u njega, da bi obrazovalo divlju i gusto isprepletanu mrežu. Vene različitog drveća sjedinjuju se ispod zemlje, crpeći istu životnu snagu. Grane tamo gore crtaju sopstvenu mapu, pružajući se ka nebesima. Ima ih toliko da se svetlost upinje da proдре između njih. Grane su ruke, zamasi četkicom i kosa. Neke su tanke i krhke, a neke debele i snažne. I sve su prekrasne.

Šuma je igra senki, ples prigušene svetlosti i izmaglice, tanušnih šapata i uzdaha i prolaznih vazdušnih strujanja od kojih joj se ježi koža. Svi senoviti stvorovi, izmaštane životinje, šunjave zveri i žitelji tame dočekivali su je s dobrodošlicom. Ponovo je bila sa svojim sojem.